

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ

**ОБЛІК І ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЗА МІЖНАРОДНИМИ
СТАНДАРТАМИ**

**Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі
знань 07 «Управління та адміністрування»**

**ОДЕСА
2022**

УДК 005.92:005.915(072)
М312

Рецензенти:

Радченко Олександр Петрович – доктор економічних наук, доцент, професор кафедри менеджменту та інновацій Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Гайворонська Інна Віталіївна – кандидат економічних наук, доцент кафедри маркетингу та бізнес-адміністрування Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Рекомендовано до друку Вченою радою економіко-правового факультету (Протокол № 2 від 5 вересня 2022 р.)

М312 Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами : методичні вказівки та рекомендації до вивчення навчальної дисципліни [електронний ресурс] / Л.О. Масіна. – Одеса, 2022. 38 с.

У методичних вказівках наведено основні положення до вивчення дисципліни «Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальностей 071 – Облік і оподаткування галузі знань 07 «Управління та адміністрування». Основна мета рекомендацій – надати методичну допомогу здобувачам вищої освіти у підготовці та вивченні дисципліни на аудиторних заняттях та у процесі самостійної роботи. Матеріал представлено у розрізі змістових модулів та тем.

ЗМІСТ

1. Вступ	4
2. Зміст навчального матеріалу	5
3. Тематика практичних занять	8
4. Навчально-методичні матеріали	14
5. Рекомендована література	26
Додаток А. Основні терміни і поняття	29
Додаток Б. Задачі для самостійної перевірки знань	35

1. ВСТУП

Навчальна дисципліна «Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами» належить до обов'язкових дисциплін та є складовою фахової підготовки за спеціальностями 071 – Облік і оподаткування галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

Дисципліна викладається у другому семестрі на першому курсі навчання здобувачів вищої освіти за програмою підготовки магістрів. Для опанування навчальної дисципліни програмою передбачено 5 кредитів ECTS (150 академічних годин). Аудиторне навантаження на денній формі навчання складає: лекції – 26 годин, практичні заняття – 24 годин, самостійна робота – 100 годин. Зміст навчальної дисципліни складається з двох змістових модулів. Форма підсумкового контролю знань здобувачів – іспит.

Мета дисципліни – формування у здобувачів сучасної системи знань про організацію і методику обліку за Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку, Міжнародними стандартами фінансової звітності (МСБО/МСФЗ) та формування фінансової звітності в Україні.

Завдання дисципліни: опанувати теоретичні знання з регулюючих положень і змісту основних Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, Міжнародних стандартів фінансової звітності, Тлумачень Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку; засвоїти принципи і методи складання фінансової звітності за міжнародними стандартами; набути практичних навичок з ведення бухгалтерського обліку та складання і подання фінансових звітів акціонерними компаніями та учасниками ринку цінних паперів; набути необхідних знань та практичних навичок щодо застосування методів і прийомів для підготовки інформації, необхідної менеджерам для прийняття виважених рішень.

Предмет дисципліни – особливості розробки та впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності, концептуальні основи складання і подання фінансових звітів.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ

Змістовий модуль 1. «Сутність, концептуальна основа, перехід на МСФЗ та облік згідно міжнародних вимог»

Тема 1. Міжнародні стандарти фінансової звітності, їх розробка та впровадження.

Поняття, призначення та використання МСФЗ. Причини розробки єдиних стандартів фінансової звітності. Ухвалення і використання МСФЗ. Проблеми впровадженні міжнародних стандартів звітності. Міжнародне регулювання обліку і звітності. Організації з регулювання обліку і звітності у світових масштабах. Процес глобалізації та розробки міжнародних стандартів обліку. Етапи становлення міжнародних стандартів фінансової звітності. Організація діяльності Ради з МСБО. Значення, мета функціонування, структура, результати діяльності Ради з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. Концептуальна основа МСФЗ. Поняття концептуальної основи фінансової звітності. Концептуальні відмінності між МСФЗ та НП(С)БО України. Основні аспекти використання МСБО та МСФЗ європейськими країнами.

Тема 2. Особливості переходу вітчизняними підприємствами на МСФЗ та адаптація системи обліку до міжнародних вимог.

Правове регулювання МСФЗ в Україні. Дієвість законодавчої бази нашої країни на реалізацію переходу вітчизняних підприємств на МСФЗ. Статус МСФЗ і його впровадження в Україні. МСФЗ- зобов'язані підприємства. Вплив зміни формування звітності за МСФЗ на діяльність підприємства в цілому. Загальні методи переходу на МСФЗ у світі. Поняття: гармонізації, стандартизації, конвергенції і зближення згідно МСФЗ. Методи впровадження МСФЗ в нашій країні. Шляхи гармонізації фінансової звітності в Україні. Визначення і основні елементи процесу гармонізації фінансової звітності в Україні. Проблеми впровадження МСФЗ в нашій країні. Перспективи розвитку МСФЗ в Україні. Застосування МСФЗ – основа реформування бухгалтерського обліку та звітності в Україні (розглянути як елемент реформи: причини, етапи, наслідки).

Тема 3. Основи обліку відповідно до міжнародних вимог: облік активів, зобов'язань та капіталу підприємства

Визначення активів відповідно до МСФЗ та МСБО. Поняття основні засоби (МСБО 16). Характеристика та класифікація об'єктів основних засобів. Початкові оцінки основних фондів. Справедлива та балансова вартість. Моделі оцінки після визнання основних фондів. Капітальні витрати. Переоцінка основних фондів. Методи амортизації. Прибуток або збиток від вибуття. Розкриття інформації про основні засоби у фінансовій звітності. Нематеріальні

активи (МСБО 38). Ідентифікація нематеріальних активів. Первісна оцінка та собівартість нематеріальних активів. Визнання витрат у балансовій вартості нематеріальних активів. Справедлива вартість. Визнання нематеріальних активів, що отримані у результаті власних досліджень та розробок. Витрати на нематеріальні активи. Моделі переоцінки та собівартості. Амортизація. Розкриття інформації про нематеріальні активи у фінансовій звітності. Непоточні активи, утримувані для продажу, і припинена діяльність (МСФЗ 5). Класифікація непоточних активів. Ліквідаційна група. Припинення діяльності. Оцінка непоточних активів для продажу. Оренда (МСБО 17). Сутність, види. Фінансова оренда. Мінімальні орендні платежі. Види ліквідаційної вартості. Непередбачувана орендна плата. Припустима ставка орендного відсотка. Відсоткова ставка додаткових позик орендаря. Методика обліку фінансової оренди. Пряма фінансова оренда. Чисті інвестиції в оренду. Незароблений фінансовий дохід. Первісні прямі витрати. Оренда із залученням позикових коштів. Оренді типу продажу. Інвестиційна нерухомість (МСБО 40; МСБО 16). Сутність та приклади. Первісна оцінка. Моделі оцінки та визнання інвестиційної нерухомості. Розкриття інформації у фінансових звітах. Зменшення корисності активів (МСБО 36). Сфера застосування. Мінімальні ознаки можливого зменшення корисності активу. Запаси (МСБО 2). Сфера застосування. Сутність та оцінка запасів. Підходи до визначення собівартості. Періодичний та постійний облік. Чиста реалізаційна вартість. Облік платежу на основі акції за МСБО.

Тема 4. Облік доходів, витрат і податків на прибуток за міжнародними вимогами.

Дохід (МСБО 18). Сутність та складові елементи доходу. Операції виникнення доходів. Справедлива вартість компенсації. Франчайзинг. Критерії визнання доходу. Методи обліку доходів. Відсотки. Роялті. Дивіденди. Розкриття інформації у фінансових звітах. Доходи від державних грантів, будівельних контрактів (МСБО 20; МСБО 11). Будівельний контракт. Контракт з фіксованою ціною та контракт з ціною «витрати плюс». Загальний дохід від контракту. Витрати за контрактом. Облік державних грантів. Гранти, пов'язані з придбанням активів та з доходом. Розкриття інформації у фінансових звітах. Витрати на позики (МСБО 23). Склад витрат на позики. Кваліфікований актив. Визначення витрат на позики, капіталізація витрат. Розкриття інформації у фінансових звітах. Податки на прибуток (МСБО 12). Податковий та обліковий прибуток (збиток). Тимчасові різниці. Відстрочені податкові зобов'язання та податкові активи. Методи обчислення відстроченого податку. Розкриття інформації у фінансових звітах. Прибуток на акцію (МСБО 33). Порядок визначення та подання прибутку на акцію. Базисний прибуток на акцію. Звичайні та привілейовані акції. Часовий знижений коефіцієнт. Розбавлений прибуток на акцію. Потенційні звичайні акції. Розкриття інформації у фінансових звітах.

Змістовий модуль 2. «Підготовка та подання фінансової звітності за міжнародними стандартами»

Тема 5. Вплив коливань курсів валют та інфляції

Визнання валют та валютних курсів. Відображення операцій в іноземній валюті у діючу валюту підприємства. Основні елементи визнання валют згідно міжнародних стандартів. Функціональна валюта, іноземна валюта, валюта подання – визначення, використання, наслідки використання. Розкриття інформації про вплив зміни валютних курсів у фінансовій звітності. Підходи до ведення бухгалтерського обліку валютних операцій згідно з МСБО 21. Порівняння підходів до ведення бухгалтерського обліку валютних операцій. Обмін валюти в процесі діяльності підприємства. Поняття валютного курсу та його вплив на фінансовий результат діяльності підприємства. Основні економічні фактори впливу на валютний курс. Основні складові обліку операцій в іноземній валюті. Облік і відображення курсових різниць. Переведення елементів фінансової звітності підприємства в іншу валюту подання.

Тема 6. Загальні вимоги до формування і подання фінансової звітності

Зміст і склад фінансової звітності за МСФЗ. Процедури переходу на МСФЗ. Визнання та оцінка першої звітності за МСФЗ. Регулювання змісту фінансової звітності п. 10 МСБО 1 «Подання фінансової звітності». Користувачі фінансової звітності та їх основні вимоги. Визначення основних компонентів фінансової звітності за міжнародними стандартами. Поняття елементів фінансової звітності за МСФЗ та їх розкриття. Вимоги до подання інформації у фінансових звітах. Визначення облікової політики, як регулюючої складової формування фінансового звіту за міжнародними вимогами. Якісні характеристики фінансових звітів за МСФЗ. Порядок подання фінансової звітності. Визначення звітного періоду згідно регулюючого законодавства в нашій країні.

Тема 7. Деталізація основних елементів фінансової звітності за МСФЗ

Звіт про фінансовий стан: призначення, структура та використання. Основні елементи впливу на формування показників звіту про фінансовий стан. Звіт про сукупний дохід за період, інформація про компоненти прибутку і збитку або окремий звіт про прибутки і збитки, який розташовується перед звітом про сукупний дохід. Звіт про зміни у власному капіталі: мета формування, основні складові та користувачі. Звіт про рух грошових коштів. МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів» поділ за видами діяльності підприємства на операційну, інвестиційну та фінансову. МСБО 7 для складання звіту про рух грошових коштів з операційної діяльності 2 методи: прямий і

непрямий. Обґрунтування найбільш актуального методу формування звіту про рух грошових коштів. Примітки до фінансового звіту: призначення, алгоритм формування та використання відповідно до МСФЗ.

Тема 8. Сучасний стан фінансової звітності за міжнародними вимогами в Україні

Трансформація фінансової звітності за МСФЗ. Основи трансформації звітів, нормативна база процесу трансформації, етапи переходу. Відмінність національних вимог та міжнародних при формуванні фінансової звітності. Облікова політика за МСФЗ та відображення процесу трансформації у ній. Аудит МСФЗ: визначення, об'єкти і суб'єкти проведення та вимоги до проведення і надання результатів. Активізація переходу на МСФЗ підприємствами України: реальний стан. Проблеми та напрямки їх подолання при забезпеченні ефективної облікової політики за міжнародними вимогами на українських підприємствах. Причини і наслідки дефіциту робочих кадрів в системі обліку за МСФЗ в нашій країні.

3. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 1. Сутність, концептуальна основа, перехід на МСФЗ та облік згідно міжнародних вимог

Практичне заняття 1.

Тема 1. Міжнародні стандарти фінансової звітності, їх розробка та впровадження.

Питання для обговорення:

Поняття, призначення та використання МСФЗ. Причини розробки єдиних стандартів фінансової звітності. Ухвалення і використання МСФЗ. Проблеми впровадженні міжнародних стандартів звітності. Міжнародне регулювання обліку і звітності. Організації з регулювання обліку і звітності у світових масштабах. Процес глобалізації та розробки міжнародних стандартів обліку. Етапи становлення міжнародних стандартів фінансової звітності. Організація діяльності Ради з МСБО. Значення, мета функціонування, структура, результати діяльності Ради з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. Концептуальна основа МСФЗ. Поняття концептуальної основи фінансової звітності. Концептуальні відмінності між МСФЗ та НП(С)БО України. Основні аспекти використання МСБО та МСФЗ європейськими країнами.

Розв'язання практичних задач, виконання ситуаційних вправ, обговорення проблемних ситуацій за темою.

Поточне тестування за темою.

Практичне заняття 2.

Тема 2. Особливості переходу вітчизняними підприємствами на МСФЗ та адаптація системи обліку до міжнародних вимог.

Питання для обговорення:

Правове регулювання МСФЗ в Україні. Дієвість законодавчої бази нашої країни на реалізацію переходу вітчизняних підприємств на МСФЗ. Статус МСФЗ і його впровадження в Україні. МСФЗ-зобов'язані підприємства. Вплив зміни формування звітності за МСФЗ на діяльність підприємства в цілому. Загальні методи переходу на МСФЗ у світі. Поняття: гармонізації, стандартизації, конвергенції і зближення згідно МСФЗ. Методи впровадження МСФЗ в нашій країні. Шляхи гармонізації фінансової звітності в Україні. Визначення і основні елементи процесу гармонізації фінансової звітності в Україні. Проблеми впровадження МСФЗ в нашій країні. Перспективи розвитку МСФЗ в Україні. Застосування МСФЗ – основа реформування бухгалтерського обліку та звітності в Україні (розглянути як елемент реформи: причини, етапи, наслідки).

Розв'язання практичних задач, виконання ситуаційних вправ, обговорення проблемних ситуацій за темою.

Поточне тестування за темою

Практичне заняття 3.

Тема 3. Основи обліку активів відповідно до міжнародних вимог

Питання для обговорення:

Визначення активів відповідно до МСФЗ та МСБО. Поняття основні засоби (МСБО 16). Характеристика та класифікація об'єктів основних засобів. Методи амортизації. Прибуток або збиток від вибуття. Розкриття інформації про основні засоби у фінансовій звітності. Нематеріальні активи (МСБО 38). Ідентифікація нематеріальних активів та їх оцінка. Розкриття інформації про нематеріальні активи у фінансовій звітності. Непоточні активи, утримувані для продажу, і припинена діяльність (МСФЗ 5). Класифікація непоточних активів. Ліквідаційна група. Припинення діяльності. Оренда (МСБО 17). Сутність, види. Фінансова оренда. Методика обліку фінансової оренди. Оренда із залученням позикових коштів. Інвестиційна нерухомість (МСБО 40; МСБО 16). Моделі оцінки та визнання інвестиційної нерухомості. Розкриття інформації у фінансових звітах. Зменшення корисності активів (МСБО 36). Сфера застосування. Мінімальні ознаки можливого зменшення корисності активу. Запаси (МСБО 2). Сфера застосування. Сутність та оцінка запасів. Підходи до визначення собівартості. Періодичний та постійний облік. Чиста реалізаційна вартість. Облік платежу на основі акції за МСБО.

Розв'язання практичних задач, виконання ситуаційних вправ, обговорення проблемних ситуацій за темою.

Поточне тестування за темою.

Практичне заняття 4.

Тема 4. Основи обліку зобов'язань та капіталу підприємства відповідно до міжнародних вимог

Питання для обговорення:

Сутність і складові власного капіталу згідно Концептуальної основи. Інструменти власного капіталу (МСБО 33). Зобов'язання за МСФЗ: класифікація та оцінка (МСБО 32, МСБО 39, МСФЗ 9). Облік виплат працівникам. Облік забезпечень, умовних зобов'язань і умовних активів. Облік фінансових інструментів

Розв'язання практичних задач, виконання ситуаційних вправ, обговорення проблемних ситуацій за темою.

Поточне тестування за темою.

Захист рефератів: доповідь та презентація.

Практичне заняття 5.

Тема 5. Облік доходів, витрат і податків на прибуток за міжнародними вимогами

Питання для обговорення:

Дохід (МСБО 18). Сутність та складові елементи доходу. Методи обліку доходів. Відсотки. Роялті. Дивіденди. Розкриття інформації у фінансових звітах. Доходи від державних грантів, будівельних контрактів (МСБО 20; МСБО 11). Будівельний контракт. Контракт з фіксованою ціною та контракт з ціною «витрати плюс». Загальний дохід від контракту. Витрати за контрактом. Облік державних грантів. Гранти, пов'язані з придбанням активів та з доходом. Розкриття інформації у фінансових звітах. Витрати на позики (МСБО 23). Склад витрат на позики. Розкриття інформації у фінансових звітах. Податки на прибуток (МСБО 12). Податковий та обліковий прибуток (збиток). Тимчасові різниці. Відстрочені податкові зобов'язання та податкові активи. Методи обчислення відстроченого податку. Розкриття інформації у фінансових звітах. Прибуток на акцію (МСБО 33). Порядок визначення та подання прибутку на акцію. Розкриття інформації у фінансових звітах.

Розв'язання практичних задач, виконання ситуаційних вправ, обговорення проблемних ситуацій за темою.

Поточне тестування за темою.

Практичне заняття 6.

Контрольна робота за змістовим модулем 1 «Сутність, концептуальна основа, перехід на МСФЗ та облік згідно міжнародних вимог»

Основні питання, які виносяться на контрольну роботу (тестування):

1. Застосування МСФЗ як основи реформування бухгалтерського обліку та звітності в Україні (розглянути як елемент реформи: причини, етапи, наслідки).
2. Облік запасів за МСБО. Оцінка запасів за фактичною собівартістю та формулі собівартості згідно МСБО 2 «Запаси».

3. Облік основних засобів та розкриття інформації у фінансовій звітності за МСФЗ.
4. Облік інвестиційної нерухомості за МСБО.
5. Облік нематеріальних активів за МСБО.
6. Особливості обліку оренди за МСБО.
7. Облік непоточних активів, призначених для продажу і припиненої діяльності за МСФЗ.
8. Облік виплат працівникам за МСФЗ.
9. Облік забезпечень, умовних зобов'язань і умовних активів за МСБО.
10. Облік фінансових інструментів за МСБО.
11. Розкриття в звітності інформації про резерви, умовні зобов'язання та умовні активи.
12. Розкриття інформації щодо фінансових інструментів (кредитний ризик, ринковий ризик, ризик ліквідності, справедлива вартість).
13. Облік доходів за МСБО.
14. Облік державних грантів
15. Облік податку на прибуток за МСБО.

Змістовий модуль 2. Підготовка та подання фінансової звітності за міжнародними стандартами

Практичне заняття 7.

Тема 6. Вплив коливань курсів валют та інфляції.

Питання для обговорення:

Визнання валют та валютних курсів. Відображення операцій в іноземній валюті у діючу валюту підприємства. Основні елементи визнання валют згідно міжнародних стандартів. Функціональна валюта, іноземна валюта, валюта подання – визначення, використання, наслідки використання. Розкриття інформації про вплив зміни валютних курсів у фінансовій звітності. Підходи до ведення бухгалтерського обліку валютних операцій згідно з МСБО 21. Порівняння підходів до ведення бухгалтерського обліку валютних операцій. Обмін валюти в процесі діяльності підприємства. Поняття валютного курсу та його вплив на фінансовий результат діяльності підприємства. Основні економічні фактори впливу на валютний курс. Основні складові обліку операцій в іноземній валюті. Облік і відображення курсових різниць. Переведення елементів фінансової звітності підприємства в іншу валюту подання.

Розв'язання практичних задач, виконання ситуаційних вправ, обговорення проблемних ситуацій за темою.

Поточне тестування за темою.

Практичне заняття 8.

Тема 7. Загальні вимоги до формування і подання фінансової звітності.

Питання для обговорення:

Зміст і склад фінансової звітності за МСФЗ. Процедури переходу на

МСФЗ. Визнання та оцінка першої звітності за МСФЗ. Регулювання змісту фінансової звітності п. 10 МСБО 1 «Подання фінансової звітності». Користувачі фінансової звітності та їх основні вимоги. Визначення основних компонентів фінансової звітності за міжнародними стандартами. Поняття елементів фінансової звітності за МСФЗ та їх розкриття. Вимоги до подання інформації у фінансових звітах. Визначення облікової політики, як регулюючої складової формування фінансового звіту за міжнародними вимогами. Якісні характеристики фінансових звітів за МСФЗ. Порядок подання фінансової звітності. Визначення звітного періоду згідно регулюючого законодавства в нашій країні.

Розв'язання практичних задач, виконання ситуаційних вправ, обговорення проблемних ситуацій за темою.

Поточне тестування за темою.

Практичне заняття 9.

Тема 8. Деталізація основних елементів фінансової звітності за МСФЗ.

Питання для обговорення:

Звіт про фінансовий стан: призначення, структура та використання. Основні елементи впливу на формування показників звіту про фінансовий стан. Звіт про сукупний дохід за період, інформація про компоненти прибутку і збитку або окремий звіт про прибутки і збитки, який розташовується перед звітом про сукупний дохід. Звіт про зміни у власному капіталі: мета формування, основні складові та користувачі. Звіт про рух грошових коштів. МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів» поділ за видами діяльності підприємства на операційну, інвестиційну та фінансову. МСБО 7 для складання звіту про рух грошових коштів з операційної діяльності 2 методи: прямий і непрямий. Обґрунтування найбільш актуального методу формування звіту про рух грошових коштів. Примітки до фінансового звіту: призначення, алгоритм формування та використання відповідно до МСФЗ.

Розв'язання практичних задач, виконання ситуаційних вправ, обговорення проблемних ситуацій за темою.

Практичне заняття 10.

Тема 9. Деталізація основних елементів Звіту про рух грошових коштів за МСФЗ.

Питання для обговорення:

Звіт про рух грошових коштів. МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів» поділ за видами діяльності підприємства на операційну, інвестиційну та фінансову. МСБО 7 для складання звіту про рух грошових коштів з операційної діяльності 2 методи: прямий і непрямий. Обґрунтування найбільш актуального методу формування звіту про рух грошових коштів. Примітки до фінансового звіту: призначення, алгоритм формування та використання відповідно до МСФЗ.

Розв'язання практичних задач, виконання ситуаційних вправ, обговорення проблемних ситуацій за темою. Поточне тестування за темою.

Практичне заняття 11.

Тема 10. Сучасний стан фінансової звітності за міжнародними вимогами в Україні

Трансформація фінансової звітності за МСФЗ. Основи трансформації звітів, нормативна база процесу трансформації, етапи переходу. Відмінність національних вимог та міжнародних при формуванні фінансової звітності. Облікова політика за МСФЗ та відображення процесу трансформації у ній. Аудит МСФЗ: визначення, об'єкти і суб'єкти проведення та вимоги до проведення і надання результатів. Активізація переходу на МСФЗ підприємствами України: реальний стан. Проблеми та напрямки їх подолання при забезпеченні ефективної облікової політики за міжнародними вимогами на українських підприємствах. Причини і наслідки дефіциту робочих кадрів в системі обліку за МСФЗ в нашій країні.

Розв'язання практичних задач, виконання ситуаційних вправ, обговорення проблемних ситуацій за темою.

Поточне тестування за темою.

Практичне заняття 12.

Контрольна робота за змістовим модулем 2 «Підготовка та подання фінансової звітності за міжнародними стандартами»

Основні питання, які виносяться на контрольну роботу (тестування):

1. Зміст і склад фінансової звітності за МСФЗ
2. Вимоги до подання інформації у фінансових звітах
3. Порядок подання фінансової звітності
4. Звіт про фінансовий стан.
5. Звіт про сукупний дохід за період (інформація про компоненти прибутку і збитку подається або як складова частина цього звіту, або як окремий звіт про прибутки і збитки, який розташовується перед звітом про сукупний дохід).
6. Звіт про зміни у власному капіталі.
7. Звіт про рух грошових коштів.
8. Примітки до фінансового звіту.
9. Взаємозв'язок між елементами фінансового звіту за МСФЗ
10. Трансформація фінансової звітності за МСФЗ.
11. Відмінність національних вимог та міжнародних при формуванні фінансової звітності.
12. Облікова політика за МСФЗ.
13. Аудит МСФЗ.

4. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- словесні методи: лекція, розповідь, бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій;
- наочні методи: мультимедійна презентація, демонстрація (у вигляді роздаткового ілюстративного матеріалу);
- практичні методи: розв'язання практичних задач (в т.ч. розрахункових), виконання ситуаційних вправ та обговорення проблемних ситуацій.

Аудиторне навантаження на денній формі навчання складає: лекції – 26 годин, практичні заняття – 24 годин, самостійна робота – 100 годин.

До самостійної роботи здобувачів відноситься: підготовка до лекцій та практичних занять, написання реферату (за однією із запропонованих тем) та підготовка презентації, рішення практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій, підготовка до поточного тестування; підготовка до контрольних робіт за змістовими модулями (тестування).

Методи контролю знань студентів:

Поточний контроль:

- усний контроль: індивідуальне / фронтальне опитування за питаннями відповідної теми, оцінювання виконання рефератів (оцінювання доповіді та презентації);
- письмовий контроль: оцінювання розв'язання практичних задач, оцінювання розв'язання ситуаційних вправ та проблемних ситуацій;
- тестовий контроль: оцінювання поточного тестування за темами.

Періодичний контроль:

- тестовий контроль: оцінювання контрольних робіт за змістовними модулями (тестування).

Підсумковий контроль: іспит.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття, призначення та використання МСФЗ.
2. Міжнародне регулювання обліку і звітності
3. Організація діяльності Ради з МСБО.
4. Концептуальна основа МСФЗ
5. Класифікація стандартів за їх призначенням (три блоки).
6. Основні аспекти використання МСБО та МСФЗ європейськими країнами.
7. Облік за програмами з визначеною виплатою працівникам.
8. Правове регулювання МСФЗ в Україні.
9. Статус МСФЗ і його впровадження в Україні
10. Методи впровадження МСФЗ в нашій країні
11. Шляхи гармонізації фінансової звітності в Україні

12. Проблеми впровадження МСФЗ в нашій країні
13. Перспективи розвитку МСФЗ в Україні.
14. Застосування МСФЗ як основи реформування бухгалтерського обліку та звітності в Україні (розглянути як елемент реформи: причини, етапи, наслідки).
15. Облік запасів за МСБО.
16. Облік основних засобів за МСБО.
17. Облік інвестиційної нерухомості за МСБО.
18. Облік нематеріальних активів за МСБО.
19. Особливості обліку оренди за МСБО.
20. Облік непоточних активів, призначених для продажу і припиненої діяльності за МСФЗ.
21. Облік зменшення корисності (забезпеченості) активів за МСБО.
22. Облік виплат працівникам за МСФЗ.
23. Облік забезпечень, умовних зобов'язань і умовних активів за МСБО.
24. Облік фінансових інструментів за МСБО.
25. Облік платежу на основі акції за МСБО.
26. Оцінка запасів за фактичною собівартістю та формулі собівартості згідно МСБО 2 «Запаси».
27. Розкриття інформації про основні засоби у фінансовій звітності за МСФЗ.
28. Визнання зобов'язання ОЗ (МСБО 37).
29. Розкриття в звітності інформації про резерви, умовні зобов'язання та умовні активи.
30. Розкриття інформації щодо фінансових інструментів (кредитний ризик, ринковий ризик, ризик ліквідності, справедлива вартість).
31. Облік доходів за МСБО.
32. Облік державних грантів
33. Облік витрат на позики за МСБО.
34. Облік податку на прибуток за МСБО.
35. Методи обліку кваліфікованого активу.
36. Етапи та зміст капіталізації.
37. Визнання валют та валютних курсів.
38. Відображення операцій в іноземній валюті у діючу валюту підприємства.
39. Переведення елементів фінансової звітності підприємства в іншу валюту подання.
40. Розкриття інформації про вплив зміни валютних курсів у фінансовій звітності.
41. Підходи до ведення бухгалтерського обліку валютних операцій згідно з МСБО 21.
42. Сучасний стан коливань курсів валют та рівень інфляції в Україні.
43. Зміст і склад фінансової звітності за МСФЗ.
44. Вимоги до подання інформації у фінансових звітах за МСФЗ.
45. Порядок подання фінансової звітності за МСФЗ.
46. Процедура переходу на МСФЗ.
47. Визнання та оцінка першої звітності за МСФЗ.

48. Звіт про фінансовий стан: поняття, основи формування і подання.
49. Звіт про прибутки і збитки (Звіт про сукупний дохід за період) Звіт про зміни у власному капіталі: поняття, основи формування і подання.
50. Звіт про рух грошових коштів: поняття, основи формування і подання.
51. Примітки до фінансового звіту: поняття, основи формування і подання.
52. Взаємозв'язок між елементами фінансового звіту за МСФЗ.
53. Зміни у сучасній системі формування звітності за МСФЗ.
54. Риси відмінності фінансового звіту за НПС(Б)О і МСФЗ.
55. Трансформація фінансової звітності за МСФЗ.
56. Відмінність національних вимог та міжнародних при формуванні фінансової звітності.
57. Облікова політика за МСФЗ.
58. Аудит МСФЗ.
59. Активізація переходу на МСФЗ підприємствами України: реальний стан.
60. Проблеми, та напрямки їх подолання при забезпеченні ефективної облікової політики за міжнародними вимогами на українських підприємствах.
61. Причини і наслідки дефіциту робочих кадрів в системі обліку за МСФЗ в нашій країні.
62. Оцінка фінансових інструментів відповідно до вимог МСФЗ.
63. Узагальнена класифікація і оцінка фінансових інструментів відповідно до вимог МСФЗ.
64. Боргові фінансові інструменти відповідно до вимог МСФЗ.
65. Пайові фінансові інструменти відповідно до вимог МСФЗ.
66. Знецінення фінансові інструменти відповідно до вимог МСФЗ.
67. Актуальність уніфікації бухгалтерського обліку відповідно МСФЗ.
68. Ідея гармонізації різних систем бухгалтерського обліку що реалізовується в рамках Європейського Співтовариства, дати повну характеристику.
69. Види регулювання бухгалтерського обліку при переході на МСФЗ.
70. Облікова політика підприємства та її взаємозв'язок із ведення обліку за МСФЗ.
71. Поняття і мета складання фінансової звітності згідно МСФЗ.
72. Склад і призначення фінансової звітності згідно МСФЗ.
73. Користувачі фінансової звітності згідно МСФЗ.
74. Якісні характеристики інформації при складанні фінансової звітності згідно МСФЗ.
75. Інформація яку надає фінансова звітність про суб'єкт господарювання.
76. Загальні вимоги до фінансової звітності згідно МСФЗ.
77. Застосування Стандарту МСБО 36 «Знецінення активів».
78. Сфера застосування МСБО 2 «Запаси».
79. Види дебіторської заборгованості згідно МСФЗ.
80. Платежі на основі акції згідно МСФЗ.
81. Проста структура звіту про фінансові результати згідно МСФЗ.
82. Складна структура звіту про фінансові результати згідно МСФЗ.
83. Зміст звіту про фінансові результати згідно МСФЗ.

84. Порядок формування доходу за МСБО 18.
85. Критерії визнання доходу від реалізації товарів (продукції).
86. Критерії визнання доходу від надання послуг.
87. Критерії визнання доходу від використання активів підприємства.
88. Класифікація доходів згідно МСФЗ.
89. Сфера застосування МСБО 21 «Вплив змін валютних курсів».
90. Склад собівартості реалізованої продукції.
91. Розрахунок собівартості реалізованої продукції.
92. Класифікація витрат згідно МСФЗ.
93. Критерії визнання витрат.
94. Інші операційні доходи та витрати.
95. Неопераційні витрати та доходи.
96. Етапи процесу трансформації фінансової звітності.
97. Відстрочений податковий актив.
98. Відображення податкових різниць.
99. Законодавча основа подання фінансової звітності за МСФЗ.
100. Етапи подання фінансової звітності згідно з МСФЗ.

ПРИКЛАД ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Міжнародні стандарти фінансової звітності призначені для:

- а) забезпечення зі ставності фінансової звітності підприємств у всьому світі;
- б) доступності сприйняття фінансової звітності підприємств зовнішніми користувачами з різних країн;
- в) формування показників фінансової звітності будь-якого підприємства, призначені для представлення у податкові органи в будь-якій країні;
- г) відповіді а, б.

2. Концептуальна основа складання та представлення фінансових звітів є:

- а) основним міжнародним стандартом фінансової звітності;
- б) документом, який містить основні правила складання фінансової звітності;
- в) документом, який визначає стандарти для оцінки окремих елементів фінансової звітності та порядок розкриття інформації у фінансовій звітності;
- г) інтерпретацію стандартів фінансової звітності.

3. Концептуальна основа складання та представлення фінансових звітів:

- а) має перевагу над положеннями МСФЗ (LAS/IFRS);
- б) має суттєві розбіжності з нормами стандартів;
- в) не має переваги над положеннями МСФЗ (LAS/IFRS);
- г) є рівнозначною тлумаченням Комітету з інтерпретацій міжнародної фінансової звітності.

4. Концептуальна основа розкриває:

- а) мету складання фінансових звітів;
- б) якісні характеристики, які визначають корисність інформації, наведеної у фінансових звітах;
- в) визначення, визнання та оцінку елементів фінансових звітів;
- г) відповіді а, б, в.

5. Основними принципами (припущеннями) бухгалтерського обліку відповідно до Концептуальної основи є:

- а) нарахування, безперервність;
- б) нарахування, подвійний запис, автономність підприємства;

- в) безперервність, подвійний запис, повнота;
- г) нарахування, грошовий вимірник.

6. Основними якісними характеристиками фінансової звітності відповідно до Концептуальної основи є:

- а) доречність, достовірність, суттєвість, обачність;
- б) зрозумілість, доречність, достовірність, зі ставність;
- в) нейтральність, превалювання сутності над формою, суттєвість;
- г) превалювання сутності над формою, повнота, обачність.

7. Інформація є доречною, якщо:

- а) впливає на економічні рішення користувачів фінансової звітності шляхом надання допомоги в оцінці минулих, теперішніх або майбутніх подій або дозволяє їм виправити допущені помилки;
- б) не містить суттєвих помилок та вільна від упередженості користувачів фінансової звітності;
- в) правдиво відображає господарські операції;
- г) є нейтральною.

8. Повний комплект фінансової звітності не включає:

- а) дані про облікову політику;
- б) Звіт про додану вартість;
- в) Звіт про зміни у власному капіталі;
- г) Звіт про рух грошових коштів.

9. При підготовці фінансової звітності відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності відхилення від застосування даних стандартів:

- а) допускаються, якщо відповідність вимогам стандартів буде вводити в оману користувачів;
- б) допускаються, за наявності дозволу відповідного державного органу влади;
- в) допускаються, якщо інший порядок обліку забезпечує достовірне надання;
- г) не допускаються за жодних обставин.

10. Якого методу підприємство повинне обов'язково дотримуватися при складанні фінансової звітності (за виключенням Звіту про рух грошових коштів)?

- а) методу обліку за собівартістю;
- б) принципу безперервності діяльності;
- в) методу нарахування;
- г) правильні відповіді а, б, в.

11. Згідно з методом нарахування події визнаються:

- а) у момент їх здійснення;
- б) у кінці звітного періоду;
- в) у момент початку руху грошових коштів, пов'язаних з даними операціями та подіями;
- г) у момент складання щоквартальної бухгалтерської звітності.

12. Чи повинні зберігатися порядок подання і класифікація статей у фінансовій звітності підприємства від одного періоду до наступного?

- а) так, безумовно;
- б) так, за виключенням значних змін;
- в) ні, не обов'язково;
- г) ні, за виключенням окремих галузей, для яких це обов'язково.

13. Вказати, яке з наведених тверджень є правильним:

- а) кожна несуттєва стаття повинна відображатися у звітності окремо;
- б) усі суттєві суми повинні поєднуватися з сумами подібного характеру;
- в) суттєві статті наводяться у фінансовій звітності окремо, а несуттєві – поєднуються з показниками подібних статей;
- г) несуттєві статті відображаються у фінансовій звітності окремо, а суттєві – поєднуються з сумами аналогічного характеру.

14. Активи та зобов'язання:

- а) ніколи не слід згортати;
- б) наводяться у згорнутому вигляді тільки тоді, коли це дозволяється МСФЗ;
- в) наводяться у згорнутому вигляді тільки тоді, коли це передбачено обліковою політикою;
- г) завжди наводяться у згорнутому вигляді.

15. Запасами відповідно до МСФЗ (LAS) 2 «Запаси» є:

- а) активи, які перебувають на складі підприємства та призначені для продажу;
- б) активи, призначені для продажу та пройшли підготовку до реалізації, матеріали, які використовуються у процесі виробництва продукції або надання послуг;
- в) готова продукція або матеріали, які використовуються в процесі виробництва;
- г) правильна відповідь відсутня.

16. Сфера застосування МСФЗ (LAS) 2 «Запаси» не поширюється на:

- а) незавершене виробництво за договорами підряду;
- б) фінансові інструменти;
- в) біологічні активи, пов'язані з сільськогосподарською діяльністю;
- г) правильні відповіді а, б, в.

17. Запаси відображаються у балансі за найменшою з двох величин:

- а) собівартості та чистої вартості реалізації;
- б) ринкової вартості та чистої вартості реалізації;
- в) собівартості та ринкової вартості;
- г) виходячи з професійного судження бухгалтера.

18. Чиста вартість реалізації – це:

- а) очікувана ціна продажу в звичайних умовах діяльності за вирахуванням витрат на виконання робіт і витрат на реалізацію;
- б) сума, за яку можна здійснити купівлю-продаж запасів між незалежними сторонами;
- в) очікувана ціна продажу в звичайних умовах діяльності;
- г) правильна відповідь відсутня.

19. Для визначення чистої вартості реалізації необхідно:

- а) від очікуваної ціни продажу за умов звичайної діяльності, включаючи витрати на збут, відняти витрати на комплектування;
- б) від очікуваної ціни продажу за умов звичайної діяльності відняти витрати на комплектування та збут;
- в) від очікуваної ціни продажу за умов звичайної діяльності відняти ринкову вартість;
- г) правильна відповідь відсутня.

20. Сума, за яку актив може бути продано, називається:

- а) чистою вартістю реалізації;
- б) справедливою вартістю;
- в) фактичною вартістю;
- г) вартістю реалізації.

21. Звіт про рух грошових коштів підприємство надає:

- а) як складову частину фінансової звітності;
- б) окремо від інших форм звітності;
- в) у складі приміток до річної фінансової звітності;
- г) така форма звітності не є обов'язковою.

22. У Звіті про рух грошових коштів можна побачити інформацію щодо:

- а) зміни ліквідності;
- б) зміни в чистих активах;
- в) зміни в капіталі підприємства;
- г) зміни платоспроможності.

23. Під операційною діяльністю розуміють:

- а) фінансову діяльність;
- б) основну діяльність;
- в) надзвичайну діяльність;
- г) інвестиційну діяльність.

24. Відповідно МСФЗ 8 «Облікова політика, зміни в облікових оцінках та помилки» до помилок належать: 1) неправильні математичні розрахунки; 2) помилки застосування облікової політики; 3) недогляд або неправильна інтерпретація фактів; 4) навмисне чи випадкове викривлення фактів; 5) зміна строків корисної експлуатації?

- а) відповіді 1), 2);
- б) відповіді 1), 2), 3);
- в) відповіді 1), 2), 3), 4);
- г) правильні відповіді а, б, в.

25. При виявленні помилки за попередні періоди, які допущені внаслідок викривлення інформації, слід виправити звітність:

- а) лише за той період, коли помилка була виявлена;
- б) якомога раніше, в тому періоді коли це можливо;
- в) лише за майбутні періоди;
- г) звітність не виправляється, розкривається інформація про помилку та її характер.

26. Коригування визнаної оцінки та розкриття інформації про показники фінансової звітності, так, якби протягом попередніх періодів помилки не здійснювались – це:

- а) ретроспективний перегляд показників фінансової звітності;
- б) ретроспективне застосування;
- в) зміна облікової оцінки;
- г) виправлення помилки.

27. Виправляти помилки можна в такий спосіб:

- а) всі необхідні коригування включаються в чистий прибуток або збиток поточного періоду;
- б) коригування не здійснюються, в звітності розкривається інформація про факт помилки, описується її характер;
- в) результати виправлення помилок включаються в сальдо нерозподіленого прибутку на початок періоду, якомога раніше з представлених в звітності;
- г) застосовується перспективний перерахунок з того періоду, для якого це реально зробити.

28. МСФЗ (IAS) 10 «Події після звітної дати» виявляє період, за який відбуваються події після звітної дати, який починається відразу після звітної дати, і закінчується на дату:

- а) подання фінансової звітності;
- б) затвердження фінансової звітності;
- в) опублікування фінансової звітності;
- г) аудиторської перевірки.

29. Рішенням суду після звітної дати підтверджено наявність зобов'язань компанії на звітну дату, яке не було визнано в бухгалтерському балансі. Необхідно:

- а) відкоригувати фінансову звітність;
- б) не виправляти фінансову звітність, але відобразити факт виплати у примітках;
- в) ігнорувати цю інформацію;
- г) прийняти відповідне рішення спостережним органом.

30. Після звітної дати отримана інформація, яка свідчить про знецінення активу на звітну дату. Необхідно:

- а) відкоригувати фінансову звітність;
- б) не виправляти фінансову звітність, але відобразити факт виплати у примітках;
- в) ігнорувати цю інформацію;
- г) прийняти рішення в цій ситуації повинен спостережний орган.

31. Після звітної дати отримано інформацію, що засвідчує про необхідність коригування обезцінення активу. Необхідно:

- а) відкоригувати фінансову звітність;
- б) не виправляти фінансову звітність, але відобразити факт виплати у примітках;
- в) ігнорувати цю інформацію;
- г) прийняти відповідне рішення спостережним органом.

32. При складанні консолідованої фінансової звітності до неї не включаються:

- а) залишки за розрахунками всередині групи;
- б) нереалізований прибуток від операцій всередині групи, якщо він включений в балансову вартість таких активів, як запаси та основні засоби;
- в) реалізовані збитки від операцій всередині групи, якщо витрати не можуть бути відшкодовані;
- г) тимчасові різниці, які виникли в результаті нереалізованих прибутків і збитків.

33. Розрив між звітними датами фінансової звітності материнської та дочірньої компанії:

- а) не допускається;
- б) може бути будь-яким;
- в) не може перевищувати одного місяця;
- г) не може перевищувати трьох місяців.

34. Материнська компанія – це:

- а) компанія, що має один або декілька філій;
- б) компанія, що має більше однієї філії або дочірньої компанії;
- в) компанія, що має більше трьох дочірніх компаній;
- г) компанія, що має одну чи більше дочірніх компаній.

35. Частка меншості – це:

- а) частина чистих результатів операцій і чистих активів дочірньої компанії, яка припадає на частку, якою материнська компанія прямо не володіє;
- б) частина чистих результатів операцій і чистих активів дочірньої компанії, яка припадає на частку, якою материнська компанія не володіє прямо чи опосередковано через дочірні компанії;
- в) правильна відповідь відсутня;
- г) частка яку фірма займає на ринку менша 50%.

36. Статті вступного балансу повинні представлятися:

- а) в класифікації відповідно до вимог МСФЗ та оцінці за національними стандартами;
- б) класифікації та оцінці відповідно до вимог МСФЗ;
- в) в класифікації та оцінці відповідно до вимог національних стандартів;
- г) в класифікації за національними стандартами та оцінці за вимогами МСФЗ.

37. Фінансова звітність підприємства, складена за вимогами МСФЗ, повинна містити інформацію за вимогами МСФЗ:

- а) щонайменше за місяць;
- б) щонайменше за один квартал;
- в) щонайменше за дев'ять місяців;
- г) щонайменше за один рік.

38. Розкриття в звітності, вперше складеній за МСФЗ, інформації про вплив переходу на МСФЗ на показники фінансового стану, результатів діяльності та руху грошових коштів підприємства:

- а) є обов'язковим для всіх підприємств і вимагається МСФЗ(IFRS) 1;
- б) може додаватися до фінансової звітності за ініціативи підприємства;
- в) не передбачено МСФЗ (IFRS) 1, але передбачено національними стандартами;
- г) не передбачено МСФЗ (IFRS) 1 і не додається до фінансової звітності.

39. Для первісної оцінки об'єктів основних засобів відповідно до МСФЗ 1 підприємство може обрати:

- а) справедливу вартість на момент переходу до МСФЗ;

- б) попередню переоцінену за національними стандартами вартість об'єктів основних засобів, отриману в момент або до моменту переходу на МСФЗ;
- в) чисту вартість реалізації на момент переходу на МСФЗ;
- г) правильна відповідь а, б.

40. Перша фінансова звітність підприємства за МСФЗ повинна включати вивірку власного капіталу, представленого відповідно до національних правил обліку, та власного капіталу, представленою за МСФЗ, на:

- а) дату переходу на МСФЗ;
- б) кінець останнього періоду, в якому підприємство надавало свою фінансову звітність відповідно до національних правил обліку;
- в) на дату складання проміжної фінансової звітності за МСФЗ;
- г) правильна відповідь а, б.

41. Підприємства, що включені в біржовий лістинг, повинні представляти проміжну фінансову звітність не пізніше:

- а) 30 днів після завершення періоду;
- б) 60 днів після завершення періоду;
- в) 90 днів після завершення періоду;
- г) 120 днів після завершення періоду.

42. Чи є обов'язковою умовою проведення інвентаризації на дату складання проміжної звітності:

- а) так, обов'язковою умовою є проведення повної інвентаризації;
- б) передбачається проведення часткової інвентаризації;
- в) передбачається проведення оцінки запасів на складі;
- г) ні.

43. Після складання та оголошення проміжної звітності ваш клієнт почав процедуру ліквідації. Резерв на покриття безнадійного боргу є недостатнім, і в наступному звітному періоді Вам слід списати дебіторську заборгованість на значну суму:

- а) показники проміжної звітності повинні бути переглянуті;
- б) показники проміжної звітності не переглядаються;
- в) немає необхідності розкривати дану інформацію;
- г) показники проміжної звітності не переглядаються, а в звітності за наступний період наводиться інформація про вплив ліквідації клієнта.

44. МСФЗ (IFRS) 1 «Перше застосування МСФЗ» застосовується підприємством для складання:

- а) фінансової звітності вперше підготовленої за МСФЗ;
- б) останньої проміжної фінансової звітності за частину періоду, за який вперше складається звітність за вимогами МСФЗ;
- в) кожної проміжної звітності, яка надається у відповідності до МСФЗ (LAS) 34 «Проміжна фінансова звітність» за частину періоду, за який вперше складається звітність за вимогами МСФЗ;
- г) правильна відповідь а, в.

45. Інформація є достовірною, якщо задовольняє наступним характеристикам:

- а) правдивість, нейтральність, превалювання економічної сутності над юридичною формою, обачність, повнота;
- б) правдивість, нейтральність, обачність, повнота;
- в) превалювання економічної сутності над юридичною формою;
- г) доцільність, періодичність, конфіденційність.

46. Зрозумілість інформації передбачає, що інформація:

- а) розкриває тільки доступну фінансову інформацію у звітності;
- б) є зрозумілою для підготовленого користувача;
- в) є зрозумілою для будь-якого користувача;
- г) є повною і достовірною.

47. Збалансованість між якісними характеристиками інформації:

- а) є необхідною умовою для забезпечення мети складання фінансової звітності;
- б) є неможливою для досягнення;
- в) не має значення для корисності фінансової звітності;
- г) є необхідною для організації та ведення бухгалтерського обліку.

48. До елементів фінансової звітності відповідно до Концептуальної основи відносять:

- а) принципи нарахування, безперервності діяльності, подвійного запису;
- б) активи, зобов'язання, капітал, доходи, витрати;
- в) зрозумілість, доцільність, достовірність, надійність;
- г) активи, зобов'язання, капітал.

49. Стаття визнається елементом фінансової звітності:

- а) якщо існує ймовірність надходження на підприємство або вибуття з нього будь-якої майбутньої економічної вигоди, пов'язаної зі статтею;
- б) вартість статті можна достовірно визначити;
- в) у будь-якому випадку;
- г) відповіді а, б.

50. Елементами, безпосередньо пов'язаними з оцінкою фінансового стану, визначено:

- а) активи і пасиви;
- б) витрати і доходи;
- в) активи, зобов'язання, власний капітал, доходи, витрати;
- г) активи, зобов'язання, власний капітал.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

Поточний та періодичний контроль								Підсумковий контроль (іспит)	Сума балів
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
0 - 7	0 - 7	0 - 9	0 - 7	0 - 7	0 - 7	0 - 9	0 - 7	0 - 20	0 - 100
Контрольна робота * за змістовним модулем 1: 0 - 10				Контрольна робота * за змістовним модулем 2: 0 - 10					

T1, T2 ... T8 – теми лекцій

* Примітка: Контрольна робота за змістовим модулем здійснюється у формі тестових завдань після завершення вивчення навчального матеріалу кожного змістового модуля. Тестові завдання для контрольних робіт складаються з 25 тестових завдань і відповідають змісту навчального матеріалу відповідного змістовного модуля. За кожну правильну відповідь на одне тестове завдання здобувач отримує 0,4 бали.

Підсумковий контроль складається у формі іспиту, де сформовані 30 білетів. У кожному білеті по чотири завдання, два теоретичні та два практичні. За кожну правильну відповідь за завдання здобувач отримує 5 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти за результатами поточного, періодичного та підсумкового контролю

Теми практичних занять	Кількість балів за вид роботи	Разом балів
Змістовий модуль 1. Сутність, концептуальна основа, перехід на МСФЗ та облік згідно міжнародних вимог		
Тема 1. Міжнародні стандарти фінансової звітності, їх розробка та впровадження.	0 – 2 (опитування) 0 – 5 (розв’язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій)	0 - 7
Тема 2. Особливості переходу вітчизняними підприємствами на МСФЗ та адаптація системи обліку до міжнародних вимог.	0 – 2 (опитування) 0 – 5 (розв’язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій)	0 - 7
Тема 3. Основи обліку активів відповідно до міжнародних вимог	0 – 5 (розв’язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій)	0 - 9
Тема 4. Основи обліку зобов’язань та капіталу підприємства відповідно до міжнародних вимог	0 – 2 (опитування) 0 – 2 (поточне тестування)	
Тема 5. Облік доходів, витрат і податків на прибуток за міжнародними вимогами.	0 – 5 (розв’язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій) 0 – 2 (поточне тестування)	0 - 7
Контрольна робота за змістовим модулем 1 (тестування)	0 - 10	0 - 10
Змістовий модуль 2. «Підготовка та подання фінансової звітності за міжнародними стандартами»		
Тема 6. Вплив коливань курсів валют та інфляції	0 – 2 (опитування) 0 – 5 (розв’язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій)	0 - 7
Тема 7. Загальні вимоги до формування і подання фінансової звітності	0 – 2 (опитування) 0 – 5 (розв’язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій)	0 - 7
Тема 8. Деталізація основних елементів фінансової звітності за МСФЗ	0 – 5 (розв’язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій)	0 - 9
Тема 9. Деталізація основних елементів Звіту про рух грошових коштів за МСФЗ	0 – 2 (опитування) 0 – 2 (поточне тестування)	

Тема 10. Сучасний стан фінансової звітності за міжнародними вимогами в Україні	0 – 5 (розв’язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій) 0 – 2 (поточне тестування)	0 - 7
Контрольна робота за змістовим модулем 2 (тестування)	0 - 10	0 - 10
Підсумковий контроль (іспит)	0 – 5 (теоретичне питання 1) 0 – 5 (теоретичне питання 2) 0 – 5 (практичне завдання 1) 0 – 5 (практичне завдання 2)	0 - 20
Загалом сума балів		0 - 100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За 100-бальною шкалою	Оцінка ECTS	За національною шкалою
		для іспиту
90 - 100	A	відмінно
85 - 89	B	добре
75 - 84	C	задовільно
70 - 74	D	
60 - 69	E	
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10%). Обов'язкова присутність здобувачів на підсумковому контролі. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

Політика щодо академічної доброчесності: регламентується Кодексом академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. В окремих випадках навчання може відбуватись он-лайн з використанням дистанційних технологій. Порядок та умови такого навчання регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>). У випадку відсутності здобувача на лекції або практичному занятті він зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття через опитування в поза аудиторний час (час консультацій викладача). Невідпрацьовані заняття вважаються незданими і за них не нараховується оцінка в балах. У підсумку, оцінені за 100-бальною системою, знання здобувача відображаються у заліково-екзаменаційній відомості та заліковій книжці.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Нормативно-правові акти

1. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
2. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
3. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
4. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 р. № 2258 – VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>.
5. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
6. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>.
7. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_010#Text.
8. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг: видання 2016 - 2017 років. URL: <https://mof.gov.ua/uk/mizhнародni-standarti-auditu>.
9. Міжнародний кодекс етики професійних бухгалтерів (включаючи міжнародні стандарти незалежності): видання 2018 року. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/kodex_et.pdf.

Основна

1. Войнаренко М.П., Пономарьова Н.А., Замалій О.В. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2020. 488 с
2. Войнаренко М. П. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту : навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури. 2011. 488 с.
3. Гейер Е. С. Міжнародні стандарти фінансової звітності : навчальний посібник. Донецьк: ДонНУЕТ, 2012. 283 с.
4. Голов С. Ф. Трансформації фінансової звітності українських підприємств у звітність за міжнародними стандартами фінансової звітності : методичний посібник. Вінниця : Консоль, 2013. 267 с.
5. Голов С.Ф., Костюченко М.В. Бухгалтерський облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами Харків. : Фактор, 2013. 1072 с.
6. Задорожний З.В., Панасюк В.М. Облік і звітність за міжнародними стандартами: навч. посібн. 2-ге вид. Тернопіль: ТНЕУ, 2015. 304с.
7. Кузнецова С.О., Чернікова І.Б. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами: навч. посіб. Х.: Видавництво «Лідер», 2016. 318 с.
8. Лучко М. Р., Бенько І. Д. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами. Тернопіль: Екон. думка ТНЕУ, 2016. 360 с.

9. МСФЗ: Короткий курс для практиків / С. Я. Зубілевич, О. І. Мазіна, С. А. Рогозний, О.В. Карпачова, О. О. Дядюн. – Х.: ТОВ «ХАРКІВ-ДРУК», 2020. – 364 с.
10. Пархоменко В. М., Малюга Н. М. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами: навч. посіб. Київ: 2019. 120 с.

Додаткова

1. Бенько І.Д. Облік, аналіз і аудит в контексті Європейської інтеграції України. Особливості застосування міжнародних стандартів фінансової звітності у телекомунікаційних компаніях : монографія. Дніпропетровськ, 2015. 361 с.
2. Верига Ю. А. Облік у зарубіжних країнах : навчальний посібник. Київ.: Центр навчальної літератури, 2012. 216 с.
3. Войнаренко М.П., Пономарьова Н.А., Замалій О.В. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту: Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2010. 488 с.
4. Гоголь М.М., Масіна Л.О. Концептуальні підходи до системи управління підприємством за умов використання міжнародних стандартів обліку і звітності. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління.* 2021. Т. 32(71). № 1. С. 32-37. URL: http://www.econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2021/32_71_1/7.pdf.
5. Голов С.Ф., Костюченко В.М. Международные стандарты финансовой отчетности: практикум. Х.: Фактор, 2010. 400 с.
6. Жолнер І. В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами : навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури. 2012. 368 с.
7. Костюченко В.М. Консолідована фінансова звітність: міжнародний досвід та практика України: Навчально-практичний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2008. 528 с.
8. Лучко М. Р. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах : навчальний посібник. Тернопіль : Екон. думка, 2016. 370 с.
9. Небильцова О.В., Коршикова Р.С., Лук'яненко Л.І., Ходзицька В.В. Облік і звітність за міжнародними стандартами: навч. посіб. - К.: КНЕУ, 2011. - 453 с.
10. Трансформація звітності українських підприємств у фінансову звітність за МСБО: методичні рекомендації. За ред. С.Ф. Голова. Вінниця: Консоль, 2010. 362 с.

Електронні інформаційні ресурси

1. <https://mof.gov.ua/uk/rada-z-msfz-pri-ministerstvi-finansiv-ukraini> - Офіційний сайт Міністерства фінансів України з МСФЗ
2. <https://bank.gov.ua/ua/about/taxonomy> - сайт з МСФЗ для банківських установ
3. www.ifrs.org - офіційний сайт Ради по міжнародним стандартам фінансової звітності

4. https://msfz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/fzz00057 - Електронне аналітичне видання «Вісник МСФЗ»
5. <https://ibuhgalter.net/ifrs> - журнал «Практика МСФЗ»
6. www.msfo-practice.ru - електронний журнал «МСФО на практиці»
7. www.msfo.su - консультаційна група по міжнародним стандартам
8. www.msfo-mag.ru - інформація про практичне застосування МСФЗ

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ І ПОНЯТТЯ

Актив – ресурс контрольований суб'єктом господарювання у результаті минулих подій та від якого очікують надходження майбутніх економічних вигід до суб'єкта господарювання.

Активний ринок - ринок, на якому об'єкти, що їх продають і купують у межах ринку, є однорідними; як правило, можна в будь-який час знайти зацікавлених покупців і продавців; інформація про ціни загальнодоступна.

АктUARна теперішня вартість обіцяних пенсій - Теперішня вартість очікуваних виплат згідно з програмою пенсійного забезпечення існуючим та колишнім працівникам, пов'язаних з послугами, які вже були надані.

Амортизована собівартість фінансового активу або фінансового зобов'язання - сума, за якою фінансовий актив чи зобов'язання оцінюється при первісному визнанні, мінус виплати основної суми, плюс (або мінус) накопичена амортизація будь-якої різниці між цією первісною сумою та сумою погашення із застосуванням методу ефективного відсотка та мінус будь-яке зменшення (прямо чи через застосування рахунку резервів) унаслідок зменшення корисності або неможливості отримання.

АктUARні прибутки та збитки – складаються з коригування на основі набутого досвіду (вплив різниць між попередніми актUARними припущеннями і тим, що фактично відбулося); вплив змін актUARних припущень.

Асоційоване підприємство - суб'єкт господарювання, зокрема суб'єкт господарювання, який не є корпорацією, наприклад, партнерство, на який інвестор має суттєвий вплив і який не є ані дочірнім підприємством, ані часткою участі в спільному підприємстві.

Безповоротні позики - позики, які позикодавець надає, відмовляючись від права на їх погашення за певними попередньо визначеними умовами.

Будівельний контракт - контракт, спеціально укладений на спорудження одного активу або комбінації активів, які тісно пов'язані між собою або взаємозалежні за умовами їх проектування, технології та функціонування чи за їх кінцевим призначенням та використанням.

Вартість використання - теперішня вартість оцінених майбутніх грошових потоків, які, за очікуванням, виникнуть від безперервного використання активу та його ліквідації наприкінці строку його корисної експлуатації.

Виплати по закінченні трудової діяльності - виплати працівникам (окрім виплат при звільненні працівників), які підлягають сплаті після закінчення трудової діяльності.

Виплати працівникам - всі форми компенсації, що їх надає суб'єкт господарювання в обмін на послуги, надані працівниками.

Витрати на вибуття - припустимі витрати, які можна прямо віднести до вибуття активу, за винятком фінансових витрат і витрат з податку на прибуток.

Витрати – це зменшення економічних вигід протягом облікового періоду у вигляді вибуття чи амортизації активів або у вигляді виникнення зобов'язань,

результатом чого є зменшення власного капіталу, за винятком зменшення, пов'язаного з виплатами учасникам.

Відстрочені податкові активи - суми податків на прибуток, що підлягають відшкодуванню в майбутніх періодах відповідно до тимчасових різниць, що підлягають вирахуванню; перенесення невикористаних податкових збитків на майбутні періоди; та перенесення невикористаних податкових пільг на майбутні періоди.

Відстрочені податкові зобов'язання - суми податків на прибуток, що підлягають сплаті в майбутніх періодах відповідно до оподатковуваних тимчасових різниць.

Власний капітал – це залишкова частка в активах суб'єкта господарювання після вирахування всіх його зобов'язань.

Група - материнське підприємство та всі його дочірні підприємства.

Гудвіл - актив, який втілює у собі майбутні економічні вигоди, що виникають від інших активів, придбаних в об'єднанні бізнесу, які неможливо індивідуально ідентифікувати та окремо визнати.

Дата перекласифікації - перший день першого звітного періоду після зміни моделі бізнесу, яка спричиняє перекласифікацію фінансових активів суб'єкта господарювання.

Дата переходу на МСФЗ - початок першого періоду, за який суб'єкт господарювання подає повну порівняльну інформацію згідно з МСФЗ у своїй першій фінансовій звітності за МСФЗ.

Дохід – це валове надходження економічних вигід протягом періоду, що виникає в ході звичайної діяльності суб'єкта господарювання, коли власний капітал зростає в результаті цього надходження, а не в результаті внесків учасників власного капіталу.

Еквіваленти грошових коштів (грошей) – це короткострокові, високоліквідні інвестиції, які вільно конвертуються у відомі суми грошових коштів і яким притаманний незначний ризик зміни вартості.

Закордонна господарська одиниця - суб'єкт господарювання, який є дочірнім, асоційованим, спільним підприємством або відділенням суб'єкта господарювання, що звітує, діяльність якого базується або здійснюється в іншій країні або валюті, ніж країна та валюта суб'єкта господарювання, що звітує.

Загальний сукупний прибуток - зміна у власному капіталі протягом періоду внаслідок операцій та інших подій, окрім тих змін, що виникли внаслідок операцій з власниками, які діють згідно з їх повноваженнями власників. Загальний сукупний прибуток включає всі компоненти прибутку або збитку" та іншого сукупного прибутку.

Звіт про фінансовий стан за МСФЗ на початок періоду – Звіт про фінансовий стан суб'єкта господарювання на дату переходу на МСФЗ.

Зобов'язання – теперішня заборгованість суб'єкта господарювання, яка виникає внаслідок минулих подій і погашення якої, за очікуванням, спричинить вибуття із суб'єкта господарювання ресурсів, котрі втілюють у собі майбутні економічні вигоди.

Інвестиційна діяльність – це придбання і продаж довгострокових

активів, а також інших інвестицій, які не є еквівалентами грошових коштів.

Інвестиційна нерухомість - нерухомість (земля чи будівля, або частина будівлі, або їх поєднання), утримувана (власником або орендарем згідно з угодою про фінансову оренду) з метою отримання орендних платежів або збільшення вартості капіталу чи для досягнення обох цілей, а не для використання у виробництві чи при постачанні товарів, при наданні послуг чи для адміністративних цілей; або продажу в звичайному ході діяльності.

Контракт із фіксованою ціною - будівельний контракт, за яким підрядник погоджується з фіксованою ціною контракту або з фіксованою ставкою на одиницю кінцевої продукції і який у деяких випадках зазнає застереження про змінні ціни.

Контракт із ціною «витрати плюс» - будівельний контракт, за яким підряднику відшкодовуються допустимі або іншим чином визначені витрати плюс відсотки від суми цих витрат або фіксована винагорода.

Контракт фінансової гарантії - контракт, який вимагає від емітента здійснити визначені платежі з метою відшкодування власникові боргового інструменту збитку, понесеного внаслідок того, що певний дебітор не сплатив борг, що мав бути сплачений згідно з початковими чи зміненими умовами боргового інструменту.

Контроль – повноваження управляти фінансовою та операційними політиками іншого суб'єкта господарювання з метою одержання вигід від його діяльності.

Консолідована фінансова звітність – фінансова звітність групи, у якій активи, зобов'язання, власний капітал, дохід, витрати та потоки грошових коштів материнського підприємства та його дочірніх підприємств подаються як такі, що належать єдиному економічному суб'єкту господарювання.

Ліквідаційна вартість активу - попередньо оцінена сума, що її суб'єкт господарювання отримав би на поточний час від вибуття активу після вирахування всіх попередньо оцінених витрат на вибуття, якщо актив є застарілим та перебуває в стані, очікуваному по закінченні строку його корисної експлуатації.

Материнське підприємство - суб'єкт господарювання, який має одне або кілька дочірніх підприємств.

Міжнародні стандарти фінансової звітності – це стандарти та тлумачення, видані Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.

Монетарні статті - утримувані одиниці валюти, а також активи та зобов'язання, що їх мають отримати або сплатити у фіксованій або визначеній кількості одиниць валюти.

Неконтрольована частка - власний капітал у дочірньому підприємстві, який не відноситься прямо чи опосередковано до материнського підприємства.

Нематеріальний актив - немонетарний актив, який не має фізичної субстанції та може бути ідентифікований.

Непоточний актив – актив, що не відповідає визначенню поточного активу.

Облікова політика – це конкретні принципи, основи, домовленості,

правила та практика, застосовані суб'єктом господарювання при складанні та поданні фінансової звітності.

Окрема фінансова звітність - звітність, що подається материнським підприємством, інвестором в асоційоване підприємство або контролюючим учасником спільно контрольованого суб'єкта господарювання, в яких інвестиції обліковуються на основі частки прямої участі, а не на основі відображених у звітності результатів та чистих активів об'єктів інвестування.

Операційна діяльність – основна діяльність суб'єкта господарювання, яка приносить дохід, а також інші види діяльності, які не є інвестиційною або фінансовою діяльністю.

Операційний цикл – час між придбанням активів для переробки та реалізацією їх у грошові кошти або еквіваленти грошових коштів.

Операційний сегмент - компонент суб'єкта господарювання який займається економічною діяльністю, від якої він може заробляти доходи та нести витрати (включаючи доходи та витрати, що пов'язані з операціями з іншими компонентами того самого суб'єкта господарювання); операційні результати якого регулярно переглядаються вищим керівником з операційної діяльності суб'єкта господарювання для прийняття рішень про ресурси, які слід розподілити на сегмент, та оцінювання результатів його діяльності; та про який доступна дискретна фінансова інформація.

Операція зі зв'язаною стороною - передача ресурсів, послуг або зобов'язань між суб'єктом господарювання, що звітує, та зв'язаною стороною, незалежно від того, чи призначається ціна.

Оподаткований прибуток (податковий збиток) - прибуток (збиток) за період, визначений відповідно до правил, установлених податковими органами, згідно з якими податки на прибуток підлягають сплаті (відшкодуванню).

Основні засоби - матеріальні об'єкти, що їх утримують для використання у виробництві або постачанні товарів чи наданні послуг для надання в оренду або для адміністративних цілей; використовуватимуть, за очікуванням, протягом більше одного періоду.

Перспективне застосування - Перспективне застосування зміни в обліковій політиці та визнання впливу зміни в обліковій оцінці, відповідно, є застосуванням нової облікової політики до операцій, окрім подій та умов, що відбуваються після дати змінювання облікової політики; та визнання впливу облікової оцінки в поточному та майбутніх періодах, на які впливає зміна.

Перша фінансова звітність за МСФЗ - перша річна фінансова звітність, у якій суб'єкт господарювання застосовує Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) шляхом чіткого та беззастережного твердження про відповідність МСФЗ.

Перший звітний період за МСФЗ - найпізніший звітний період, охоплений першою фінансовою звітністю суб'єкта господарювання за МСФЗ.

Прибуток – загальний дохід за вирахуванням витрат за винятком компонентів іншого сукупного доходу. (МСБО 1 «Подання фінансової звітності» [6])

Поточний податок - сума податків на прибуток, що підлягають сплаті (відшкодуванню) щодо оподаткованого прибутку (податкового збитку) за період.

Проміжна фінансова звітність - фінансова звітність, що складається або з повного комплекту фінансової звітності (визначеного в МСБО 1 «Подання фінансової звітності»), або з комплекту стислої фінансової звітності (визначеної у цьому Стандарті) за проміжний період.

Пропорційна консолідація - метод обліку, згідно з яким частка контролюючого учасника в кожному з активів, зобов'язань, доходів і витрат спільно контролюваного суб'єкта господарювання об'єднується на постатейній основі з подібними статтями у фінансовій звітності контролюючого учасника або відображається як окрема стаття у фінансовій звітності контролюючого учасника.

Ретроспективне застосування - застосування нової облікової політики щодо операцій, інших подій та умов так, начебто ця політика застосовувалася завжди.

Розділення - облік компонентів контракту так, ніби вони є окремими контрактами.

Собівартість - сума сплачених грошових коштів чи їх еквівалентів або справедлива вартість іншої форми компенсації, наданої для отримання активу на час його придбання чи створення, або (якщо прийнятно) сума, яку розподіляють на цей актив при первісному визнанні згідно з конкретними вимогами інших МСФЗ.

Спільний контроль - погоджений контрактом розподіл контролю за економічною діяльністю.

Справедлива вартість - сума, за якою можна обміняти актив або погасити заборгованість у ході операції між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами.

Сукупний дохід – це зміна у власному капіталі протягом періоду внаслідок операцій та інших подій, окрім тих змін, що виникли внаслідок операцій з власниками, які діють згідно з їх повноваженнями власників.

Сума очікуваного відшкодування - більша з двох оцінок активу: справедливої вартості мінус витрати на продаж та його вартості використання.

Суттєва інформація – це пропуск або викривлення статей є суттєвими, якщо вони можуть (окремо чи у сукупності) впливати на економічні рішення, які приймають користувачі на основі фінансової звітності.

Суттєвий вплив - повноваження брати участь у прийнятті рішень з фінансової та операційної політики суб'єкта господарювання, але не контроль і не спільний контроль таких політик.

Тимчасові різниці - різниці між балансовою вартістю активу чи зобов'язання в звіті про фінансовий стан та їх податковою базою. Тимчасові різниці можуть бути тимчасовими різницями, що підлягають оподаткуванню - тимчасові різниці, які при визначенні суми оподаткованого прибутку (податкового збитку) майбутніх періодів спричинять виникнення сум, що підлягають оподаткуванню, коли балансова вартість активу або зобов'язання

відшкодовується чи погашається; або тимчасовими різницями, що підлягають вирахуванню - тимчасові різниці, які при визначенні суми оподаткованого прибутку (податкового збитку) майбутніх періодів спричинять виникнення сум, що підлягають вирахуванню, коли балансова вартість активу чи зобов'язання відшкодовується або погашається.

Угода про платіж на основі акцій - угода між суб'єктом господарювання (або іншим суб'єктом господарювання групи чи будь-яким акціонером будь-якого суб'єкта господарювання групи) та іншою стороною (включаючи працівника), що надає іншій стороні право отримувати грошові кошти або інші активи суб'єкта господарювання, суми яких розраховуються на основі ціни (або вартості) інструментів власного капіталу (в тому числі акцій або опціонів на акції) даного суб'єкта господарювання або іншого суб'єкта господарювання групи; або інструменти власного капіталу (в тому числі акції або опціони на акції) даного суб'єкта господарювання або іншого суб'єкта господарювання групи, якщо виконуються визначені умови щодо набуття права (якщо вони є).

Умовний актив - можливий актив, який виникає внаслідок минулих подій і існування якого підтвердиться лише після того, як відбудеться або не відбудеться одна чи кілька невизначених майбутніх подій, не повністю контрольованих суб'єктом господарювання.

Фінансова звітність загального призначення - така фінансова звітність, яка має на меті задовольнити потреби користувачів, які не можуть вимагати від суб'єкта господарювання скласти звітність згідно з їхніми інформаційними потребами.

Фінансова оренда - Оренда, за якою передаються в основному всі ризики та винагороди, пов'язані з правом власності на актив. Право власності може з часом передаватися або не передаватися.

Фінансові активи, доступні для продажу - непохідні фінансові активи, призначені як доступні для продажу і не класифіковані як: а) позики та дебіторська заборгованість; б) утримувані до строку погашення інвестиції або в) фінансові активи за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку.

Частки участі в капіталі - для цілей цього МСФЗ термін "частки участі в капіталі" вживається в широкому розумінні для позначення часток власності суб'єктів господарювання, якими володіють інвестори, та частки власників, членів чи учасників взаємних суб'єктів господарювання.

Чиста вартість реалізації - попередньо оцінена ціна продажу у звичайному ході бізнесу мінус попередньо оцінені витрати на завершення та попередньо оцінені витрати, необхідні для здійснення продажу.

Чисті активи, наявні для виплат - активи програми пенсійного забезпечення за вирахуванням зобов'язань, окрім актуарної теперішньої вартості обіцяних пенсій.

ЗАДАЧІ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

Задача 1. Оцінка власного капіталу

За результатами інвентаризації, євро:

1. Будівлі – 2 000 000;
2. Обладнання – 1 800 000;
3. Товари (собівартість – 100 000, ринкова вартість – 130 000);
4. Дебіторська заборгованість – 160 000 (в т. ч. неоплачена на протязі півроку – 20 000);
5. Заборгованість постачальникам – 350 000;
6. Придбані ринкові цінні папери – 220 000 (ринкова ціна 270 000);
7. Грошові кошти в банку – 410 000;
8. Автомобілі – 900 000 (в т. ч. один в викрадено, вартість – 500 000).

Необхідно визначити розмір та структуру власного капіталу п/п.

Задача 2. Визнання доходів, витрат та визначення результатів діяльності

На протязі звітнього року п/п здійснило наступні операції:

1. Придбані товари вартістю 400 000 євро, половина з яких були продані за 280 000 євро, оплата не надійшла від покупців.
2. Нарахована заробітна плата персоналу в сумі 25 000 євро, з яких 10 000 євро були виплачені в якості авансу.
3. На початку року було придбано торгове обладнання вартістю 50 000 євро і строком корисного використання 5 років.
4. На початку року оплачена плата за оренду приміщення в сумі 4 000 євро за першу половину року.

Необхідно визначити дохід, витрати і фінансовий результат діяльності п/п за звітний рік.

Задача 3. Концепція збереження капіталу

Інформація про активи і зобов'язання п/п

	На початок року	На кінець року
Активи	500 000	600 000
Зобов'язання	100 000	150 000

На протязі року роздрібні ціни виросли на 25%, а ціни на продукцію п/п – на 20%.

Необхідно визначити прибуток підприємства за звітний рік відповідно до:

- А) Концепції збереження фінансового капіталу;
- Б) Концепції збереження фізичного капіталу;

Задача 4. Звіт про сукупний прибуток

Представлена нижче інформація за 2021 рік була підготовлена бухгалтером компанії «А».

Дохід від продажу	945 900
Дохід від інвестицій	19 850
Собівартість реалізованих товарів	(408 500)
Витрати на збут	(147 625)
Адміністративні витрати	(215 625)
Витрати по процентам	(43 000)
Значний збиток від аварії	(70 000)
Податок на прибуток	(24 300)

Необхідно скласти Звіт про сукупний прибуток за 2021 рік компанії «А» на основі аналізу «функції витрат». Корпорація має 50 000 звичайних акцій в обороті.

Задача 5. Фінансова звітність загального призначення

В недавно відкритому салоні краси на протязі першого місяця роботи були зареєстровані наступні операції:

- 1 серпня 2021 року власник вніс 4 000 євро на розрахунковий рахунок салону краси.
- 2 серпня були закуплені полотенці, простирала та інші матеріали на суму 1 200 євро.
- 3 серпня оплачено 1 000 євро орендної плати за приміщення.
- 5 серпня проведена установка меблів, закуплених в кредит на суму 2 400 євро, дана сума повинна бути повернена трьома рівними долями на протязі серпня, вересня та жовтня.
- Салон краси прийняв перших клієнтів 12 серпня і в першу неділю, яка закінчилась 16 серпня, грошові надходження склали 1 650 євро.
- 17 серпня виплати персоналу склали 250 євро.
- Надходження грошей від надання послуг в наступні дві неділі, які закінчуються 31 серпня, склали 3 800 євро.
- 31 серпня була погашена перша частина заборгованість за меблі.
- 31 серпня були проведено вилучення засобів власником в сумі 1 800 євро.

Необхідно скласти:

- А) Звіт про фінансовий стан;*
- Б) Звіт про сукупні прибутки та збитки;*
- В) Звіт про зміни у власному капіталі;*
- Г) Звіт про рух грошових коштів.*

Задача 6. Звіт про зміни у власному капіталі

Будівельний супермаркет «Фішка» був відкритий восени 2020 року. За два роки роботи є інформація про господарські операції, грн.:

1. При реєстрації підприємства був сформований статутний капітал в розмірі 750 000 грн., який складається з 5 000 акцій по 150 грн. за акцію.
2. На протязі 2021 року були придбані основні засоби на суму 1 500 000 грн.

3. По результатам діяльності в 2021 році компанія получила збиток в розмірі 600 000 грн.
4. На січень 2022 року була проведена переоцінка з залученням незалежних оцінювачів, які оцінили майно підприємства в 1 800 000 грн.
5. З 1 січня 2022 року підприємства вирішило змінити метод списання собівартості товарів з середньозваженої вартості на ФІФО, що привело до зменшення вартості товарів на 150 000 грн.
6. В березні 2022 року підприємство здійснило додаткову емісію 10 000 акцій номінальною вартістю 150 грн. за акцію.
7. В грудні 2022 року у акціонерів було викуплено 2 000 акцій по ціні 180 грн. за акцію.
8. В 2022 році підприємство получило прибуток в розмірі 900 000 грн., з яких були виплачені дивіденди в розмірі 120 000 грн.
9. По даним незалежних оцінювачів, на початок 2021 року вартість основних засобів була переоцінена в сторону збільшення на 75 000 грн.

Необхідно скласти Звіт про зміни у власному капіталі підприємства «Фішка» за 2021 і 2022 роки.

Навчальне видання

Масіна Людмила Олександрівна

Оригінал макет розроблено в авторській редакції

**Кафедра обліку і фінансів
Економіко-правовий факультет
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Французький бульвар, 24/26, м. Одеса, 65058**